

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Verbo Dei Libri Tres

Helm, Heinrich

Coloniae, 1560

VD16 H 1736

Nihil peius & damnabilius quam dum sacra scriptura in alieno sensu
allegatur & proponitur, Caput. XXVII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30114

- 1. Cor. 3.** viris sententias loquentibus, si fuerit auditis. Sic apostolus carnalibus & indoctis lac potum dedit. Atque hoc est quod magis ædificat indoctos (quibus in sermonibus istis sudatum est) nempe humilia, vulgaria & visibilia proponere, quæ capere possunt, quàm subtilia discutere, quæ apprehendere nequeunt, id quod moris illis est, qui se ipsos prædicant, & non dominum Iesum Christum. Verùm, potus iste lactis, nihil derogat sermonei iustitiæ & sapientiæ, quem sancti doctores, ecclesiastici maximè, loquuntur inter perfectos. Illi vnum talentum quod acceperunt, fideliter posuerunt ad vsuram: Isti in duobus, alij in quinque negotiati sunt, prout vnusquisq; gratiam à domino accepit.
- Luc. 19.** Arguendi, si in sudario inuolutum abscondissent in terra,

Nihil peius & damnabilius quam dum sacra scriptura
in alieno sensu allegatur & proponitur,
Caput. XXVII.

- A** Sed & hoc conabor ostendere, quòd licet bonum sit, sententiæ crebrius sacra scripturæ allegare inunctionibus, vt verbum Dei ab ùde habitet in nobis: Et qui loquitur in prædicatione, loquatur sermones Dei: Vt sic omnis scriba doctus in regno Dei & cælorum, sit similis homini patrifamilias, qui profert (dum pascit gregem suum prædicando non indoctas fabulas, non insanias falsas, non fabulationes impias) de thesauro cordis sui bono, noua & vetera, hoc est, noui & veteris testamèti testimonia, in germano & catholico sensu allegata. Hoc tamè testor & dico quòd nihil periculosius nihil dånabilius, quàm si sacra scriptura, in nõ suo sensu fuerit allegata, sicut mos est hæreticis. Quãto em̄ plures scripturas quasi per capillos etiã rentes ad sua paradoxa fulcienda trahunt & torquent, tãto maiore fidẽ sibi & fauore apud indoctũ & instabilem popullũ cõciliãt, qui spiritus nõ probat vtrũ ex Deo sint, sed ad per-
- Col. 3.** bus. vt verbum Dei ab ùde habitet in nobis: Et qui loquitur in prædicatione, loquatur sermones Dei: Vt sic omnis scriba doctus in regno Dei & cælorum, sit similis homini patrifamilias, qui profert (dum pascit gregem suum prædicando non indoctas fabulas, non insanias falsas, non fabulationes impias) de thesauro cordis sui bono, noua & vetera, hoc est, noui & veteris testamèti testimonia, in germano & catholico sensu allegata. Hoc tamè testor & dico quòd nihil periculosius nihil dånabilius, quàm si sacra scriptura, in nõ suo sensu fuerit allegata, sicut mos est hæreticis. Quãto em̄ plures scripturas quasi per capillos etiã rentes ad sua paradoxa fulcienda trahunt & torquent, tãto maiore fidẽ sibi & fauore apud indoctũ & instabilem popullũ cõciliãt, qui spiritus nõ probat vtrũ ex Deo sint, sed ad per-
- 1. Pet. 4.** tur in prædicatione, loquatur sermones Dei: Vt sic omnis scriba doctus in regno Dei & cælorum, sit similis homini patrifamilias, qui profert (dum pascit gregem suum prædicando non indoctas fabulas, non insanias falsas, non fabulationes impias) de thesauro cordis sui bono, noua & vetera, hoc est, noui & veteris testamèti testimonia, in germano & catholico sensu allegata. Hoc tamè testor & dico quòd nihil periculosius nihil dånabilius, quàm si sacra scriptura, in nõ suo sensu fuerit allegata, sicut mos est hæreticis. Quãto em̄ plures scripturas quasi per capillos etiã rentes ad sua paradoxa fulcienda trahunt & torquent, tãto maiore fidẽ sibi & fauore apud indoctũ & instabilem popullũ cõciliãt, qui spiritus nõ probat vtrũ ex Deo sint, sed ad per-
- Matt. 13.** scriba doctus in regno Dei & cælorum, sit similis homini patrifamilias, qui profert (dum pascit gregem suum prædicando non indoctas fabulas, non insanias falsas, non fabulationes impias) de thesauro cordis sui bono, noua & vetera, hoc est, noui & veteris testamèti testimonia, in germano & catholico sensu allegata. Hoc tamè testor & dico quòd nihil periculosius nihil dånabilius, quàm si sacra scriptura, in nõ suo sensu fuerit allegata, sicut mos est hæreticis. Quãto em̄ plures scripturas quasi per capillos etiã rentes ad sua paradoxa fulcienda trahunt & torquent, tãto maiore fidẽ sibi & fauore apud indoctũ & instabilem popullũ cõciliãt, qui spiritus nõ probat vtrũ ex Deo sint, sed ad per-
- 2. Pet. 1.** patrifamilias, qui profert (dum pascit gregem suum prædicando non indoctas fabulas, non insanias falsas, non fabulationes impias) de thesauro cordis sui bono, noua & vetera, hoc est, noui & veteris testamèti testimonia, in germano & catholico sensu allegata. Hoc tamè testor & dico quòd nihil periculosius nihil dånabilius, quàm si sacra scriptura, in nõ suo sensu fuerit allegata, sicut mos est hæreticis. Quãto em̄ plures scripturas quasi per capillos etiã rentes ad sua paradoxa fulcienda trahunt & torquent, tãto maiore fidẽ sibi & fauore apud indoctũ & instabilem popullũ cõciliãt, qui spiritus nõ probat vtrũ ex Deo sint, sed ad per-
- Psal. 39.** dicando non indoctas fabulas, non insanias falsas, non fabulationes impias) de thesauro cordis sui bono, noua & vetera, hoc est, noui & veteris testamèti testimonia, in germano & catholico sensu allegata. Hoc tamè testor & dico quòd nihil periculosius nihil dånabilius, quàm si sacra scriptura, in nõ suo sensu fuerit allegata, sicut mos est hæreticis. Quãto em̄ plures scripturas quasi per capillos etiã rentes ad sua paradoxa fulcienda trahunt & torquent, tãto maiore fidẽ sibi & fauore apud indoctũ & instabilem popullũ cõciliãt, qui spiritus nõ probat vtrũ ex Deo sint, sed ad per-
- Psal. 118.** vetera, hoc est, noui & veteris testamèti testimonia, in germano & catholico sensu allegata. Hoc tamè testor & dico quòd nihil periculosius nihil dånabilius, quàm si sacra scriptura, in nõ suo sensu fuerit allegata, sicut mos est hæreticis. Quãto em̄ plures scripturas quasi per capillos etiã rentes ad sua paradoxa fulcienda trahunt & torquent, tãto maiore fidẽ sibi & fauore apud indoctũ & instabilem popullũ cõciliãt, qui spiritus nõ probat vtrũ ex Deo sint, sed ad per-
- 1. Ioan. 3.** to maiore fidẽ sibi & fauore apud indoctũ & instabilem popullũ cõciliãt, qui spiritus nõ probat vtrũ ex Deo sint, sed ad per-

ad perditionem suam ruens cuilibet verbo credit. Scriptura *Pro. 14.*
 autem ut nihil est vtilius, si recte intelligatur, & ea legitime
 utamur, ita contra nihil damnabilius, periculosius & nocentius,
 si ad prauum sensum & nothum (sicut faciunt hæretici) torqueatur.

*Quomodo allegari debeat scriptura, & quando, & an
 nihil aliud quam scriptura prædicari possit.*

Caput. XXVIII.

Debet ergo prædicator verbum Dei allegare, & si po-
 test, nihil aliud prædicare. Nihilominus, nec illa sper-
 nendus est prædicator, qui pro simplicium filiorum Dei, pusilli-
 gregis Christi, & communis populi ædificatione & cap-
 tu etiam aliena quæ expediunt ædificant, & conferunt insti-
 tuto adducit & allegat, quamuis in sacris literis, si sola ver-
 ba respicimus, non sint digesta. Sed neque illud spernendum esse
 ducimus, quod raro allegat scripturæ loca: nec crebras autho-
 ritates super illas adglomerat: dummodo à Christi spiritus
 sancti non deflexerit voluntate, quæ est ædificatio popu-
 li auscultantis. Nam multæ allegationes, paruulos, indoctos,
 simplices & carnales non ædificant, sed eorum auditum & memo-
 riã confundunt adeo ut plerumque cõciõne finita tam recedat igna-
 ri, quam venerat. Crebro etiam fit ut cõcionatores aconita puer-
 forum dogmatum, sub folijs scripturarum occultant, vel aucupanda
 laudis transitorie gratia, semetipsos predicantes, cõtones ta-
 les scripturarum cõfarciant. Sed hac in re, nemo facile est iu- *1. Cor. 2.*
 dicandus, cum nemo sciat quod agatur in homine nisi spiritus
 hominis, qui est in homine & scrutator cordium & renum
 cogitationum, item discretor intentionum cordis, Deus. *Hebr. 5.*
 Nihilominus, sermo simplex, in gratia sole conditus de B
 noti prædicatoris, qui facit & docet, penetrat cor, gra- *Eph. 4.*
 tiam & ædificationem fidei auditoribus bonæ volunta- *Col. 4.*
 tis tribuit, corda compungit, ciet lachrimas, ignem a- *Luc. 12.*
 moris accendit, à diaboli laqueis accepto, salutis consilio, *2. Tim. 2.*
 resipisce.